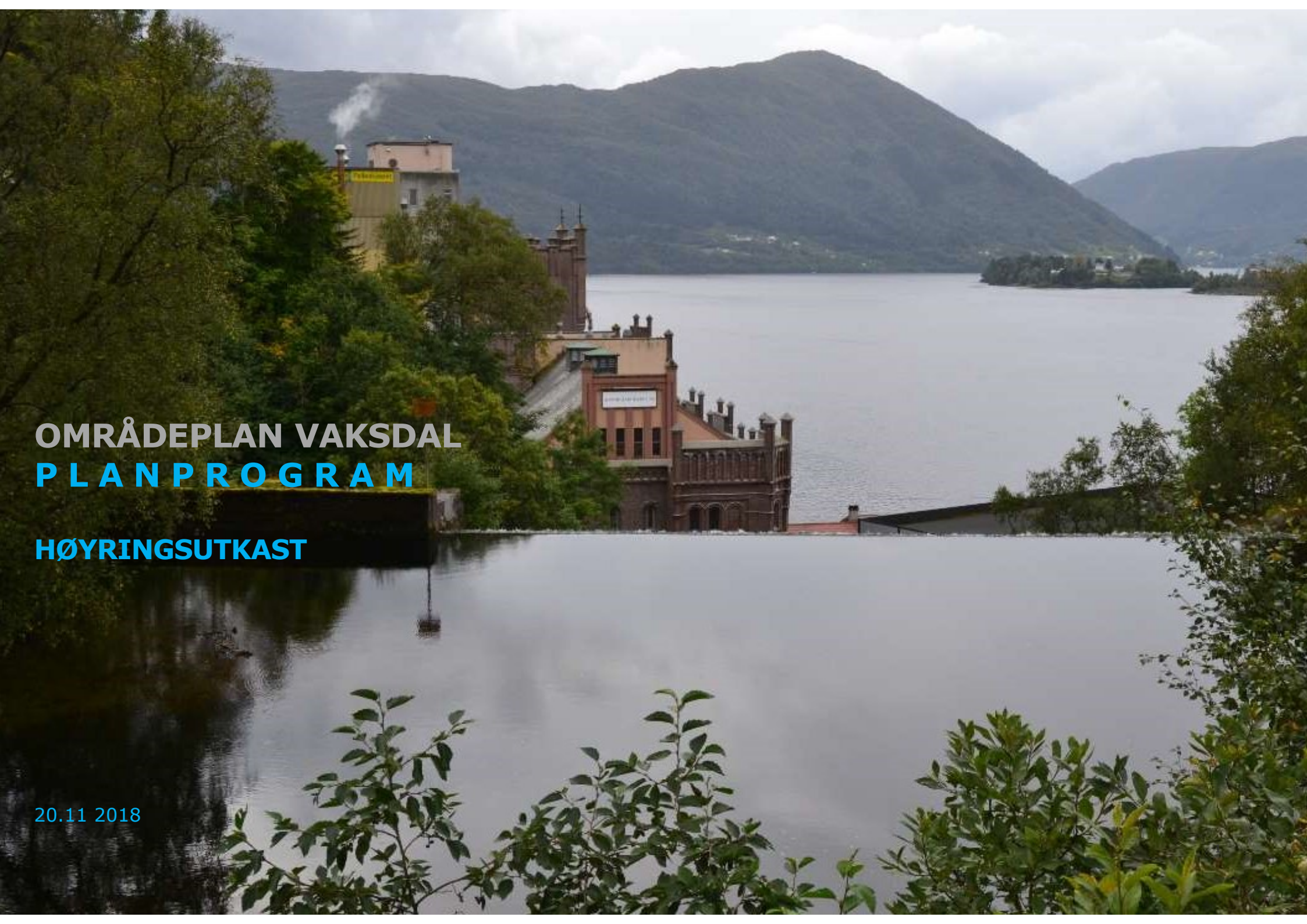

A scenic view of a lake with a large industrial building on the left and mountains in the background. The building has a yellow sign that says "VAKSDAL". The lake is calm, reflecting the sky and the surrounding landscape. The mountains are covered in green vegetation. The sky is overcast with grey clouds.

OMRÅDEPLAN VAKSDAL PLANPROGRAM

HØYRINGSUTKAST

20.11 2018

Oppdragsnamn: **Områdeplan Vaksdal**
Dokumenttype: Planprogram
Versjon: 1
Dato: 20.11 2018

INNHALD

1. Innleiing

Bakgrunn for områdeplanen
Formålet med områdeplanen
Kva er eit planprogram?

2. Planområdet

Plangrense - kart
Planområdet i dag

3. Kva vil vi med planarbeidet?

Frå kommuneplanens samfunnsdel
Frå forslag til kommuneplanens arealdel

4. Utfordringar for Vaksdal

Støy
Transport og trafikktryggleik
Arealutnytting og barrierar
Uvisse om løysing for statleg plan

5. Kva har vi gjort til no?

Varsel om oppstart
Informasjonsmøte og framtidsdugnad
Felles ungdomsworkshop
Framtidsbilete
Stadanalyse – eit levande Vaksdal

6. Nasjonale og regionale føringar

Nasjonale føringar
Regionale føringar

7. Organisering, prosess og medverknad

Organisering i kommunen
Planprosess
Medverknad

8. Framdriftsplan

9. Konsekvensutgreiing

Krav til konsekvensutgreiing
Alternativ 1 – E16 i dagen ved Tolåsen
Alternativ 2 – E16 i dagen gjennom sentrum
Utgreiingstema
Metode

ROS-analyse

INNLEIING

Bakgrunn for områdeplanen

Planarbeidet for Vaksdal tettstad er sett i gang i samband med regjeringa sitt vedtak om å utarbeida statleg reguleringsplan for ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle. Den statlege planen vil påverka utviklinga av staden Vaksdal. Kommunestyret i Vaksdal har difor, i sak 70/2016, vedteke oppstart av områdeplan for Vaksdal stasjonsby.

Arbeidet med områdeplanen vil vera ein parallell prosess med den statlege reguleringsplanen. Det statlege planprogrammet og tilhøyrande silingsrapport er ei viktig føring for arbeidet med områdeplanen. Vidare prosess og handsaming av statleg plan vil avgjera kva trasé veg og jernbane får gjennom Vaksdal, og kva handlingsrom ein får i områdeplanen.

INNLEIING

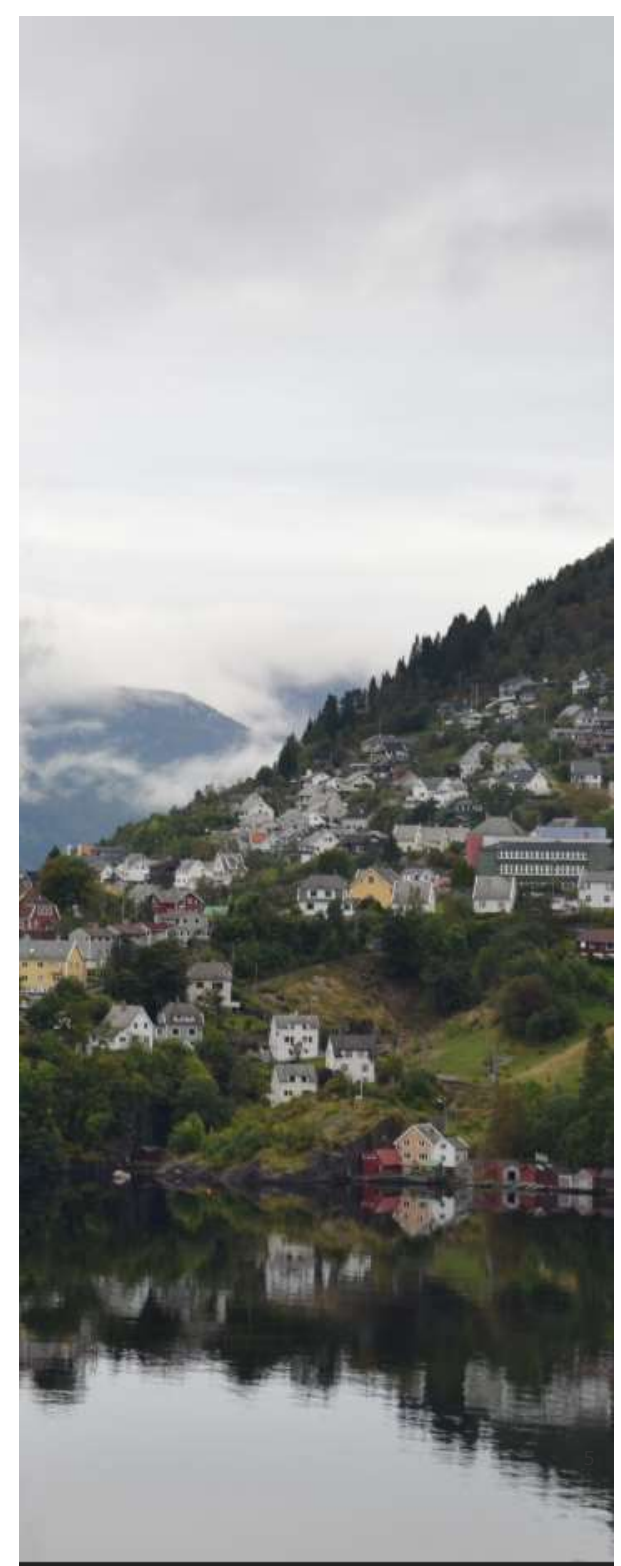
Formålet med områdeplanen

Formålet med planarbeidet er å leggja til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan veka og utviklast vidare til ein fleirfunksjonell stad med bustader, næring, handel, offentleg og privat tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggast for ein framtidig auke i folketal og tilreisande, og utviklinga skal forankrast i staden sin natur og lokale historie.

Kva er eit planprogram?

Planprogrammet er ein disposisjon eller oppskrift for planarbeidet, og må ikkje forvekslast med sjølve områdeplanen.

Planprogrammet er det første formelle dokumentet i eit planarbeid. Det er her kommunen informerer om målet med områdeplanen, arbeidsopplegg for planarbeidet og korleis innbyggjarar og andre interesserte skal verta involvert. Planprogrammet skal også informera om det skal utarbeidast fleire alternative planforslag, og om krav til konsekvensutgreiing.

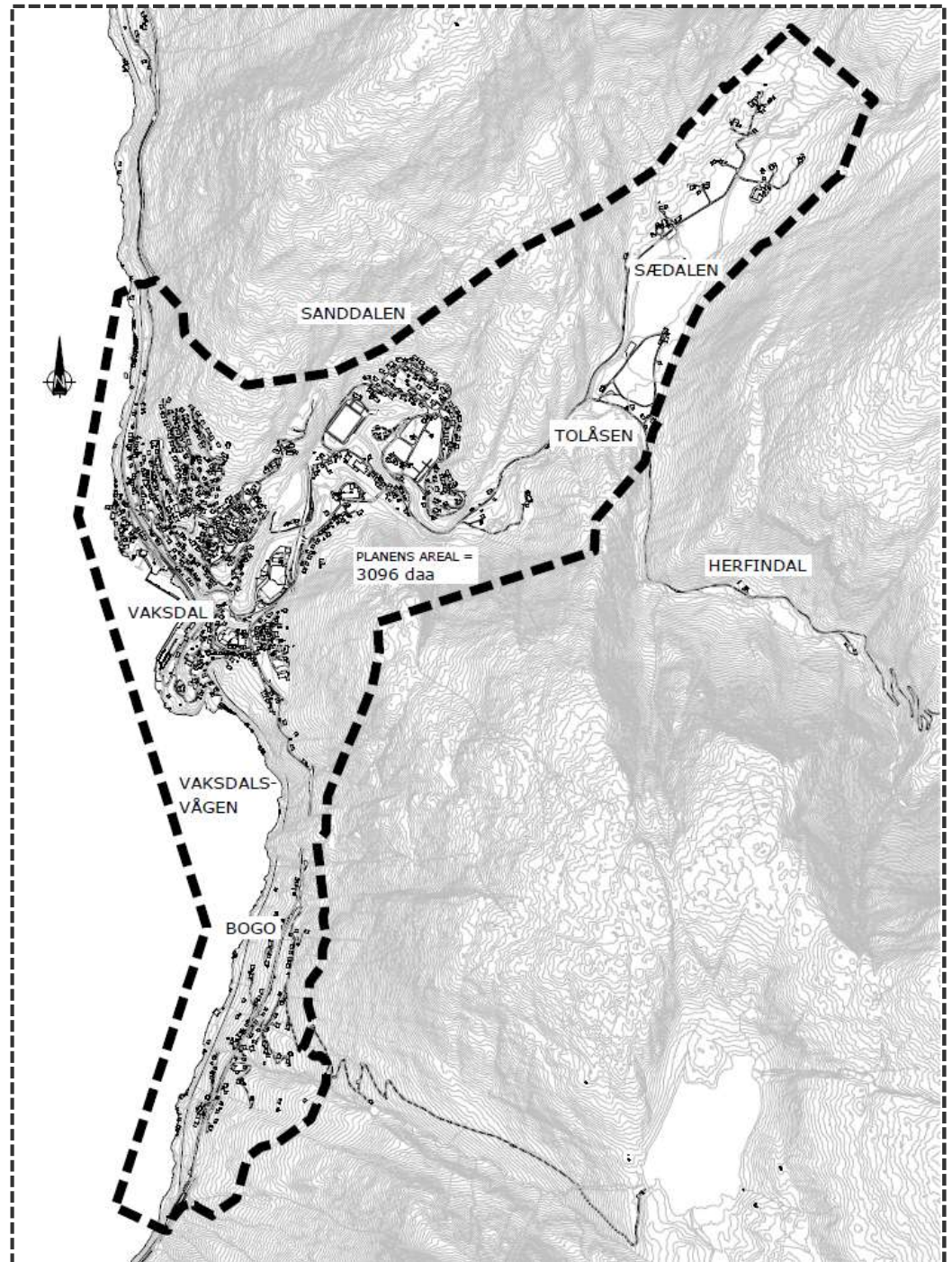
PLANOMRÅDET

Plangrense

Områdeplanen omfattar heile tettstaden Vaksdal, Boge og Sædalen, for å sikra god samanheng og arealutnytting i og rundt tettstaden. Planområdet som er sett av strekk seg frå Ytre Boge i sør, opp langs fjella mot Sædalen i nordaust, ut i fjorden i vest og forbi Sildaneset i nordvest. Planområdet er 3096 daa stort.

Bakgrunnen for avgrensinga er å sikra at alt areal, samband og tilkomst til dei ulike områda i og rundt tettstaden vert vurdert i områdeplanen. Planområdet strekk seg ut i fjorden og omfattar delar av natur- og grøntområde. Sjøareala er med for å sikra god planlegging, dersom statleg plan legg opp til massedeponi utanfor Vaksdal mølle, Vaksdal kai eller i fjorden ved Boge.

Planområdet kan verta innskrenka gjennom prosessen. Dersom det ikkje vert aktuelt med utfylling i sjø, eller vurderingar syner at det ikkje kjem endringar i Sædalen eller på Boge, kan planområdet innskrenkast gjennom det vidare planarbeidet.

PLANOMRÅDET

Planområdet i dag

Vaksdal tettstad har i dag litt over 1000 innbyggjarar. Bustadområda fordeler seg i hovudsak på Tveitane, Jamne, Flordalen og ut over Bryllupshaugen. Bustadområda er dominert av einebustader med større og mindre hagar, og Vaksdal har i liten grad andre bustadtypar. I Sædalen ligg jordbruksområde som er i drift. Litt utanfor Vaksdal tettstad ligg Boge, med fleire bustader og jordbruksområde langs fjorden og oppover i lia.

Vaksdal har tidlegare vore ei industribygd med mykje aktivitet knytt til Vaksdal mølle, men no fungerer staden i større grad som ein forstad til Bergen. Vaksdal er tett utbygd, men likevel kan det vera langt mellom målpunkta. Dei fleste tenester, bedrifter og funksjonar i bygda ligg spreidd, og avstandane kan opplevast store på grunn av terreng og høgdeforskjellar.

Jernbanen går langs fjorden ved mølleområdet. Her ligg også mølleparken; eit flott opparbeida område som vert nytta til rekreasjon og møteplass.

På Krekane ligg idrettsplassen, og dette er eit viktig samlingspunkt for dei unge i bygda. Barnehagen og gravplassen ligg på Tveitane, ikkje langt unna idrettsplassen.

PLANOMRÅDET

Planområdet i dag

Vest for idrettsplassen og Tveitane ligg dagens E16, som deler bygda i to. Kryssingspunkta er få, og vegen er ein stor barriere mellom dei indre og ytre delane av bygda. Vest for E16 ligg Vaksdal senter og eit større parkeringsareal. Vaksdal senter er det naturlege midtpunktet og møteplassen i tettstaden, og her er tenester som daglegvarebutikk, post, pizzeria, frisør, tannlege og bibliotek. Senteret husar og ein gymsal/samfunnssal og kino. Senteret vert omtala som lite vakkert av dei fleste som bur i tettstaden, men tener likevel ei viktig rolle. Senteret er samlingsplass både på 17. mai og i samband med andre hendingar i bygda. Barneskulen ligg sørvest for Vaksdal senter, medan sjukeheimen ligg på Jamne.

Vaksdalselva renn gjennom bygda. Elva er ikkje eit godt synleg element, då det er noko gjengrodd i tilstøytane område. Likevel er elva både ein barriere og eit viktig naturelement i tettstaden. Før ein kjem ned til mølleområdet, samlar elva seg i eit basseng og gjev eit tydeleg inntrykk av kor viktig vatnet og elva er og har vore for bygda.

Vaksdal er omgjeven av naturområde, og fleire turstiar og område vert nytta til rekreasjon og friluftsliv. Frå Sædalen går vegen mot Herfinndal, som er innfallsporten til Bergsdalsfjella og DNT-hytta Høgabu. Herfinndal er startpunkt for Bergensstien.

KVA VIL VI MED PLANARBEIDET?

Frå kommuneplanens samfunnsdel (2017 – 2028)

I kommuneplanen sin samfunnsdel har Vaksdal kommune ein visjon om å skapa **Bynært bygdeliv**. I dette ligg det at ein skal nytta fordelene med nærleiken til Bergen og Voss, samtidig som ein tek vare på den lokale bygdeidentiteten og særpreget. Kommuneplanen sin samfunnsdel syner fleire utfordringar som må løysast og som er relevante for det vidare arbeidet med områdeplanen for Vaksdal, mellom anna:

Bustadutvikling

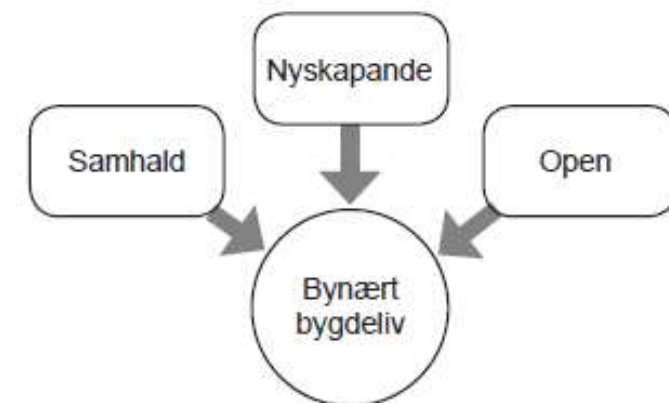
- Variera bustadtypar for å trekka til seg ulike aldersgrupper
- Bustadutviklinga må dimensjonerast i høve til forventa folketalsutvikling
- Styrka busettingsområda – halda på dagens aktivitet og samstundes skapa ny aktivitet

Næringsutvikling

- Behov for å finna nye næringsvegar
- Landbruket kan utviklast vidare som næringsveg
- Nytt Vaksdal næringssselskap aktivt for å gjera kommunen til ein attraktiv bu- og arbeidskommune

Samferdsle

- E16 og jernbane er rasutsett og har høg ulykkesfrekvens
- Vegnettet elles har svært varierende standard
- Rassikring og etablering av trygg veg til skule og fritidsaktivitetar
- Arbeida for betre kollektivdekning og at fleire nyttar kollektivtransport

KVA VIL VI MED PLANARBEIDET?

Frå forslag til kommuneplanen sin arealdel (2018-2030)

- Vaksdal har potensiale for vekst, og planane for bygda bør gje rom for god bymessig utvikling der ein fokuserer på bygda sine særmerkte fordelar og kvalitetar
- Områdeplanen skal definera detaljar for utvikling av arealformål, byggehøgder og trafikklysingar innanfor området der kommuneplanens arealdel legg opp til høg aktivitet
- Binda saman Vaksdal aust og vest for E16, med grønstrukturen langs elva som eit viktig element
- Legga til rette for blanda formål aust for dagens E16, slik at ein sikrar at framtidig behov vert dekkja
- Planlegga sentrumsnære bustader for å sikra vekst i folketalet på Vaksdal
- Sikra ei tenleg løysing for handtering av trafikk i området – særleg med tanke på tungtransport til og frå mølleområdet
- Elva, parken og den offentlege kaien er særleg interessante, og det må leggst føringar for korleis desse verdiane kan vidareutviklast og bindast saman med sentrumsnære bustader og Vaksdal sentrum.
- Vurdera samfunnsnyttig bruk av overskotsmassar for å forma landskapet og elveløpet, og oppnå optimal utnytting av sentrumsområdet

UTFORDRINGAR FOR VAKSDAL

Støy

Vaksdal har i dag utfordringar knytt til støy frå vegtrafikk frå E16 som går tvers gjennom bygda. Vaksdal er ein liten tettstad, og på grunn av topografien vert trafikkstøy opplevd over store delar av området, og ikkje berre langs E16. Nye løysingar og planlegging må difor syna omsyn til nærmiljøet, og planlegga for avbøtande tiltak som gjer det mogleg med ei attraktiv utbygging i sentrum av bygda og ved nytt veg- og banesystem.

Transport og trafikktryggleik

Vaksdal har i dag utfordringar knytt til vegsystem og trafikktryggleik i bygda, og særleg i høve til tungtransporten til og frå mølleområdet både på nord- og sørsida. Det er tronge vegar og mykje transport, og samstundes er delar av strekningane skuleveg og veg til idrettsplassen og barnehagen.

Tungtransport på lokalvegane i Vaksdal og Europavegen E16 skapar barrierar for gåande og syklistar i bygda. Bilbasert transport pregar i stor grad tettstaden i dag. Jernbanen ligg langs fjorden, medan bussane følgjer E16, og det er ikkje eit samla kollektivknutepunkt i bygda. Vaksdal har få samanhengande gang- og sykkelvegane frå bustadområde til viktige målpunkt som butikk, skule og mølla.

Arealutnytting og barrierar

Det smale dalføret opp frå fjorden, saman med hovudvegen og elva, deler i dag Vaksdal opp i fire delar. Ei utfordring er å finna gode areal i tilknytning til ny jernbanestasjon, som bidreg til at Vaksdal kan utvikla seg til ein framtidsretta stasjonsby.

UTFORDRINGER FOR VAKSDAL

Skredfare

NGI har publisert skredfarekartlegging for Vaksdal kommune. Her kjem det fram at det er noko fare for skred, hovudsakleg i form av steinsprang. Faresonene syner årleg sannsynlegheit for skredskadar, altså skred med ein intensitet som kan medføre fare for liv og helse eller materielle skadar. Årleg sannsynlegheit er delt etter 1 skred per 100 år, 1 per 1000 år, og 1 per 5000 år. Det er ingen bygningar eller busetnad som ligg i faresone 1/100. størst fare for utfall er det nord i planområdet ved idrettsanlegget og Tveitane. Området bak kyrkja er og utsett samt nokre område på Boge. Fleire av faresonene for steinsprang er avgrensande for ny utvikling og utviding av bustadområde, men utgjer ikkje ei fare for eksisterande busetnad. Kommunen kan setje i gang sikringstiltak for å redusera og redusera faren for steinsprang.

Det er vurdert at det er ei viss fare for jord- og flaumskred dersom det kjem ekstremnedbør.

Uvisse om løysing i statleg plan

Det er ei utfordring at ein ikkje veit kva traséalternativ som skal regulerast i statleg plan for *Fellesprosjektet – ny veg og bane Arna-Stanghelle*. Val av traséløysing, særleg for vegen, er avgjerande for potensiell arealutvikling i sentrum. Samstundes er plasseringa av jernbanestasjonen avgjerande for plassering av eit nytt kollektivknutepunkt, slik at fleire kan nytta kollektivtilbodet heller enn å køyra privatbil.

KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Varsel om oppstart

I medhald av plan- og bygningslova §§ 12-2 og 12-8 vart det varsla oppstart av områderegulering for tettstaden Vaksdal, Vaksdal kommune, den 10. november 2017. Frist for innsending av merknadar var 30. desember 2017, og det kom inn 11 offentlege og 5 private merknader. Det vart sendt elektronisk varslingsbrev til alle lag og organisasjonar, og oppstart vart annonsert i Vaksdalposten.

I samband med at kommunestyret vedtok oppstart av planarbeid for Vaksdal og Stanghelle, gjennomførte kommunestyrerepresentantane ein SWOT-analyse. Ein slik analyse ser på Strengths (styrke), Weakness (svakheiter), Opportunities (mogelegheiter) og Threats (truslar)

Informasjonsmøte og framtidsdugnad

Kommunen inviterte til ope informasjonsmøte og framtidsdugnad den 28. november 2017 i samfunnssalen på Vaksdal senter.

På møtet kom det ca. 70-80 innbyggjarar. Innbyggjarane vart invitert til ein «framtidsdugnad» for å sikra at områdeplanane er forankra i lokalmiljøet og at viktige tema kjem med i områdeplanen. På dugnaden vart det laga «stoltheitsplakat» der innbyggjarane skulle trekkje fram kva dei var stolte av i bygda, og «draumbiletevegg» der Vaksdal si framtid og innbyggjarane sine draumar for tettstaden vart diskutert. Resultata frå framtidsdugnaden er vist på neste side.

DETTE ER VI STOLTE AV I VAKSDAL

Miljø og kultur

1. Dugnadsånd
2. Vintertreffet
3. Samhald

- Godt lokalmiljø
- Næringsliv
- Dialekta
- Miljøvennleg
- Barnevennleg
- Haustmarkedet
- Fellesskap
- Engasjement
- Tryggleik, ro og fred

Infrastruktur

1. Møllene
2. Idrettsparken
3. Skulen

- Barnehagen
- Samfunnsalen
- «Parken» mølla
- Jernbanestasjonen

Beliggenhet

1. Fin natur
2. Nærleik til fjord og fjell
3. Nærleik til by

- Turområda
- Friluftsliv
- Sildaskjeret
- Nærhet til skole
- Elva og fossen

VÅRE DRAUMEBILETE

Miljø, samfunn og kultur

1. Auka tilflytning og befolkning
2. Tryggleik for eldre
3. Utvikling av skule og fritidstilbod for barn

- Attraktivt for unge
- Ro og fred
- Kultursenter
- Aktive idrettslag
- Samhald
- Betre vær
- Samlingspunkt
- Ungdomsklubb

Næringsliv

1. Fleire arbeidsplasser
2. Satsning på turisme
3. Fleire butikkar i gatene

- Næring i utkanten
- Fleire håndverksbedrifter
- Aukande handel
- Industriarbeidsplassar
- Mølledrift
- Inkluderande arbeidsliv
- Infrastruktur og bustadsområde tilrettelagt for næringsliv
- Vatn-, sol-, og/eller vindkraft

Infrastruktur

1. Fleire bustader
2. Båthamn, fleire båtplasser
3. Bilfritt, levande sentrum og trygg trafikk

- Et strukturert og barnevennleg sentrum
- Miljøvennleg, urban utbygging
- Tilrettelegging for mjuke trafikantar
- Strandpromenade
- Veg langs fjorden
- Friområde rundt elva
- Praktisk og estetisk bruk av elva
- Bedre veg/tilgang til møllene
- Utvide idrettsparken
- Innandørs idrettsanlegg, fjellhallen
- Skøytebane
- Sykkelveg fra Trengreiddalen
- Ny skule og kultursal
- E16 utenom bygda
- Cruise hamn
- Tun i Vaksdalsgarden
- Fjordhotell med badeland

KVA HAR VI GJORT TIL NO?

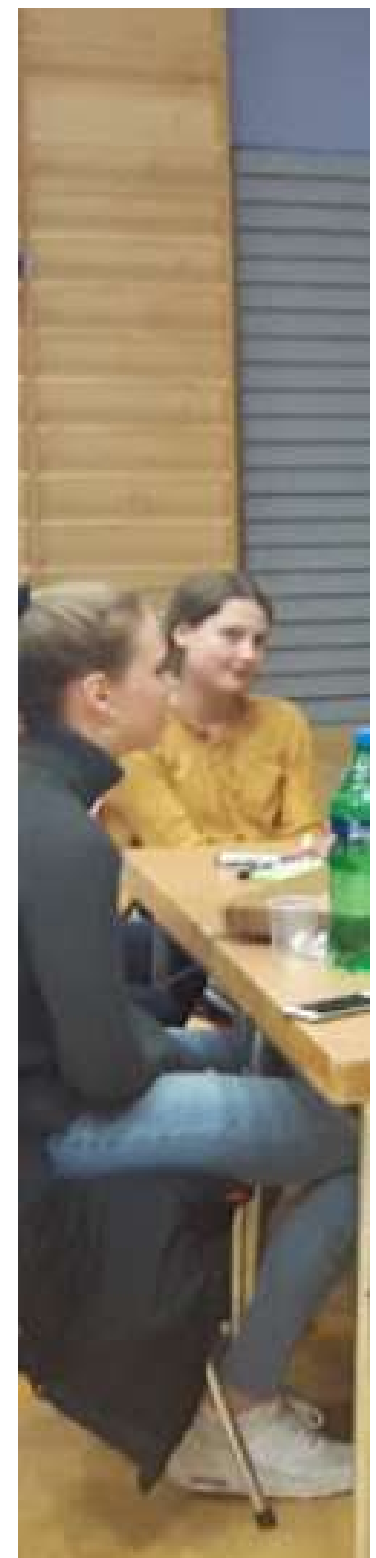
Felles ungdomsworkshop for Vaksdal og Stanghelle

Vaksdal kommune inviterte til felles workshop for ungdomane på Vaksdal og Stanghelle for å sikra at dei yngre stemmene i tettstadane vert teke omsyn til i dei vidare planprosessane. Det er eit viktig fokus for kommunen at innbyggjarane, også dei unge, får ta del i medverknadsprosessar i planarbeidet. Felles workshop vart halden 23.03 2018. Her var det fokus på kva ungdomane såg for seg som viktige verdiar i samfunnet og kva dei var stolte av. Dei utarbeidde draumbilete for kommunen i 2040, og til samanlikning med draumbileta frå innbyggarmøte, er ungdomane meir opptekne av utvikling i sentrum, møteplassar og aktivitet i bygda.

- Tettare utbygging
- Fleire folk
- Fleire bygningar
- Molo på Boge
- Større enn Voss
- Mange butikkar – senter
- Møllene nr. 1 i Europa
- Yrande båtliv
- Godt plassert mellom 2 byar
- Vaksdal nesten som det er i dag
- Et lokalsamfunn kor alle kjenner alle

- Større sentrum
- Sjølvstendig
- Fleirkulturelt samfunn
- Folketalsvekst
- Fleire fritidstilbod
- Bättre utdanningstilbod
- Vaksdal er ei stor bygd
- Meir næringsliv
- Økonomisk vekst
- Godt og trygt samfunn å vekse opp i

- Bättre idrettsanlegg
- Møteplassar
- Kjøpesenter
- Fritidsaktiviteter
- Bowling
- Drivstoff på kaia
- Badeplass
- Bensinstasjon på Vaksdal
- Kino
- Fin veg
- Null utfylling i fjorden
- Støyfri veg
- McDonald's

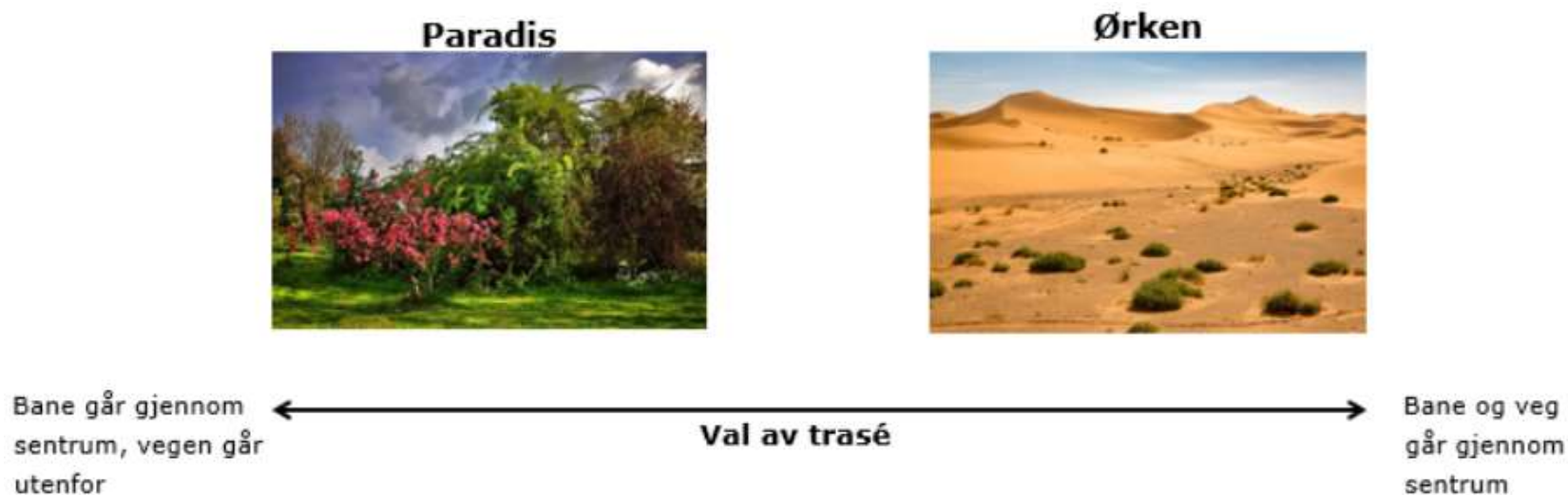
KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Framtidsbilete

Som ein del av medverknadsprosessen for områdeplanane, har kommunen gjennomført ein prosess for «framtidsbilete» saman med innbyggjarar, politikarar og administrasjonen. Medverknadsgruppa bestod av 14 personar frå kommunen; eldre og yngre, representantar frå næringsliv og frivilligheit, politikarar og tilsette i kommunen. Framtidsbilete er eit metodeverktøy for den langsiktige planlegginga, gjennom at kritiske uvissheiter vert adressert. Slik skapar ein felles oppfatning av dei langsiktige behova i samfunnet.

Det vart utvikla to framtidsbilete for Vaksdal – *Paradis* og *Ørken*. Framtidsbileta er basert på seks sikre og to usikre drivkrefter som medverknadsgruppa arbeidde fram på det første arbeidsmøtet.

Gjennom prosessen med framtidsbilete har medverknadsgruppa arbeidd med både dagens situasjon på Vaksdal og framtidige moglegheiter og truslar. Bileta vil verta nytta i det vidare arbeidet med områdeplanane. Medverknadsgruppa sine anbefalingar og tiltak vil verta viktige i dette arbeidet.

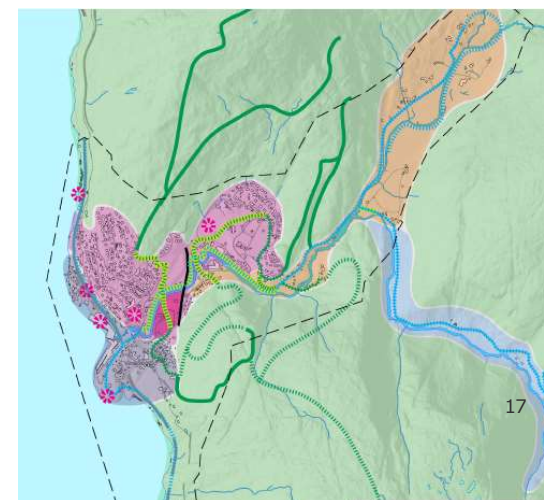
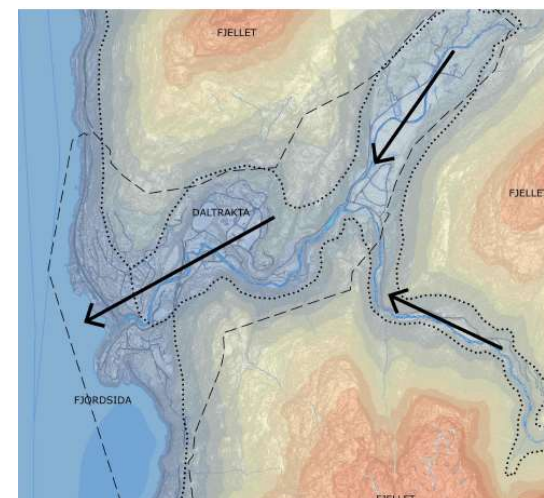
KVA HAR VI GJORT TIL NO?

Stadanalyse – eit levande Vaksdal

Som del av planarbeidet har kommunen fått utarbeidd ein stadanalyse. Stadanalysen har hatt følgjande tilnærming:

- Kartlegging av overordna plan- og strategiføringar som kunne påverka framtidig arealutvikling
- Kartlegging av eksisterande landskap og busetnad ved hjelp av GIS-data
- Synfaringar og observasjonar av kvalitative forhold som påverkar opplevinga av staden
- Registrering av kulturhistoria med vekt på staden si nyare tid når det gjeld næringsutvikling
- Identifisering av særskilde utfordringar/problemstillingar for Vaksdal i samband med framtidig utvikling

Analysen har resultert i ei oppsummering av moglegheiter, der stadens kvalitetar og utfordringar er summert opp. Moglegheitene seier noko om kva handlingsrom som ligg i tettstaden når kommunen skal planlegga vidare, og kva kvalitetar som må ivaretakast.

NASJONALE OG REGIONALE FØRINGAR FOR PLANARBEIDET

Nasjonale føringar

Staten har utarbeidd ei rekkje lover, forskrifter, rundskriv og retningsliner som gjev føringar for kommunal planlegging. Dei statlege føringane vert innarbeidd i regionale og kommunale planar, og alle vert difor ikkje lista opp her. Vi peikar likevel på nokre sentrale føringar for kommunal planlegging:

- Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (2015)
- Statleg planretningsline for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statleg planretningsline for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen (2011)
- Rikspolitisk retningsline for å styrka barn og unge sine interesser i planlegginga (2008)

Regionale planar

- Regional areal- og transportplan for Bergensområdet 2017-2028
- Regional transportplan 2018-2029
- Regional plan for attraktive senter i Hordaland 2014
- Regional plan for folkehelse 2014-2015
- Regional kulturplan for Hordaland 2015-2025
- Regional næringsplan
- Område for friluftsliv 2008
- Klimaplan for Hordaland 2014-2030

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

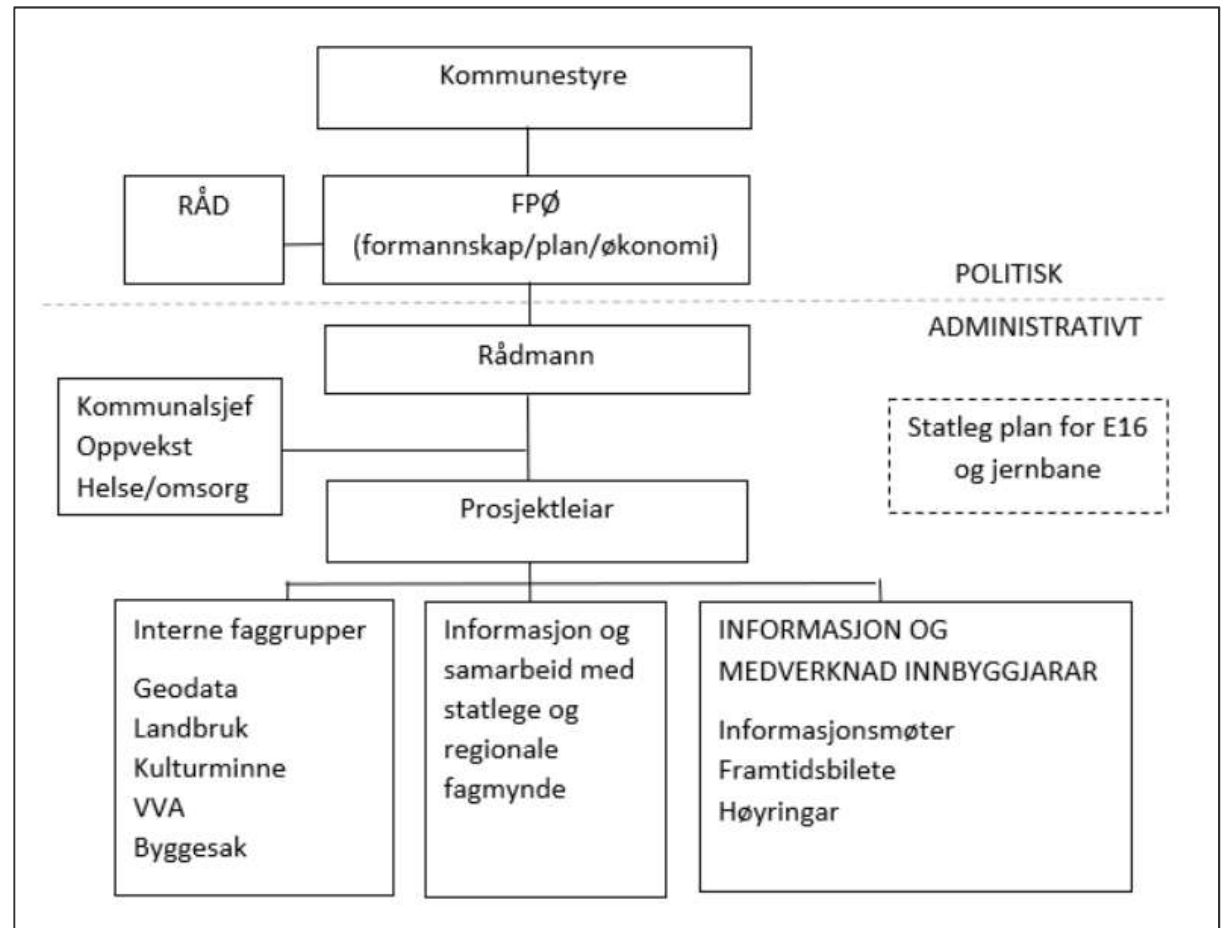
Organisering i kommunen

Arbeidet med områdeplanen er organisert slik vist i skjema til høgre.

Som tidlegare nemnt vil den statlege reguleringsplanen for dobbelspora jernbane og E16 gjennom Vaksdal legga føringar for kommunen sin områdeplan. Kommunen har tett samarbeid og faste møte med prosjektleiinga i Statens vegvesen og BaneNOR, som har ansvar for den statlege reguleringsplanen.

Prosess

Proessen med å utarbeida eit planforslag og konsekvensutgreiing er regelstyrt og fastlagt gjennom plan- og bygningslova. Figuren på neste side syner dei *formelle* fasane i eit planarbeid. I fasar merkt med farge kan alle som vil komme med innspel og merknader.

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

Oppstart- og planprogramfasen

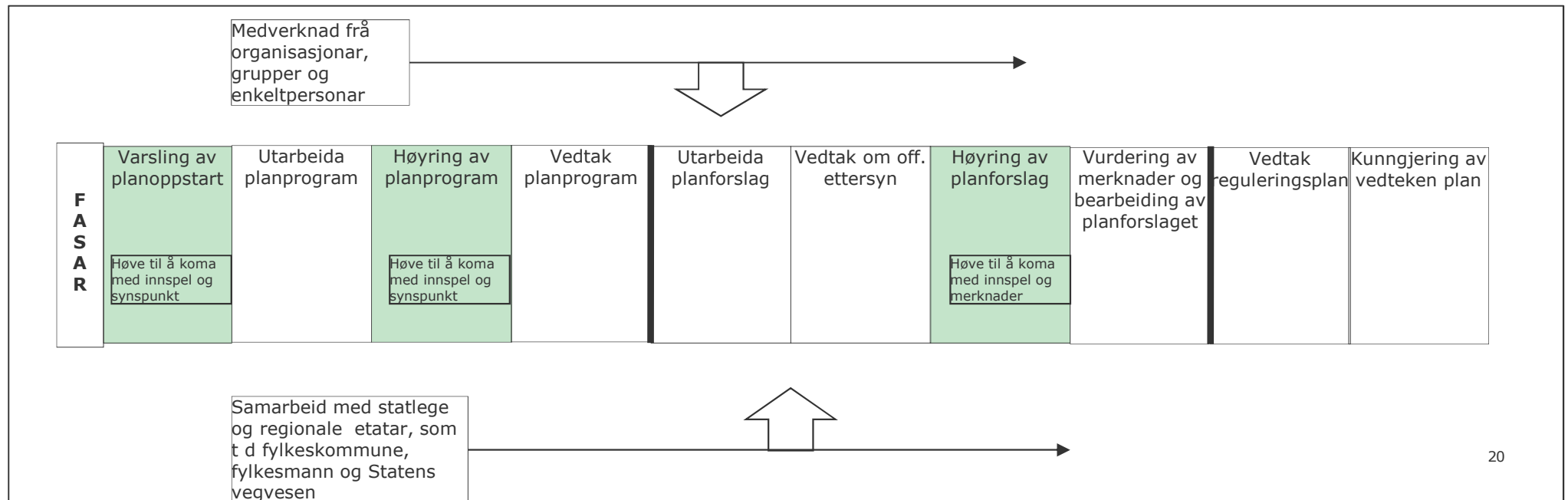
- Varsel om oppstart av planarbeid
- Utarbeida planprogram
- Vedtak om å leggja forslag til planprogram ut på høyring
- Høyring av planprogram
- Revidering av planprogram - innarbeiding av merknader
- Fastsetting av planprogram

Planarbeidsfasen

- Utarbeida planforslag med konsekvensutgreiing
- Vedtak om å leggja planforslag og konsekvensutgreiing ut på høyring
- Høyring av planforslag og konsekvensutgreiing
- Revidering av planforslag - innarbeiding av merknader – ev. supplering av konsekvensutgreiing
- Revidert planforslag og konsekvensutgreiing til politisk handsaming

Vedtak

- Planutvalet (FPØ) tilrår kommunestyret å vedta/avslå reguleringsplanen.
- Endeleg vedtak i kommunestyret.

ORGANISERING, PROSESS OG MEDVERKNAD

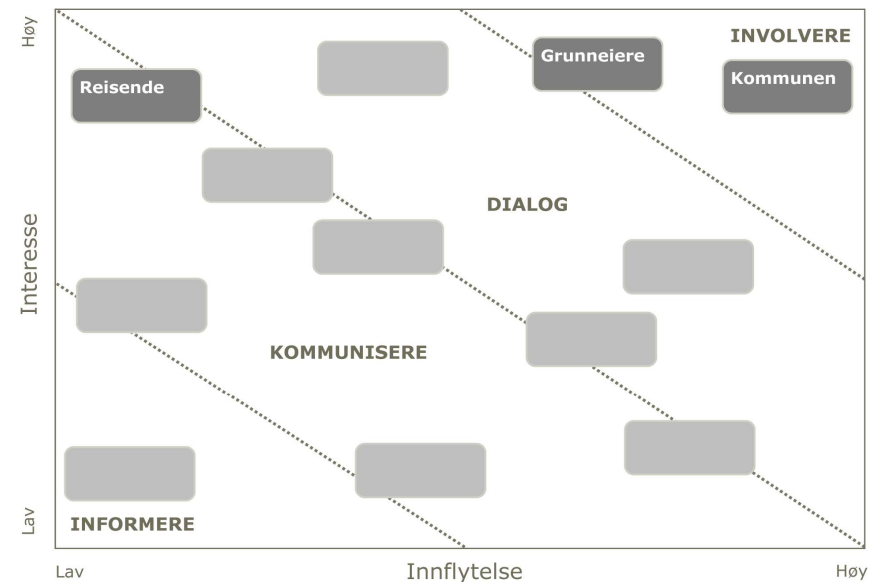
Medverknad

Kommunen har laga ein eigen medverknadsplan som definerer korleis interessentar og ulike aktørar skal involverast i samband med planarbeidet. Medverknadsplanen er tredelt og inneheld ein plan for interessenthandtering, ein kommunikasjonsplan og ein møteplan.

Gjennom medverknadsplanen har ein identifisert aktuelle interessentar og aktørar, og korleis dei skal involverast i planarbeidet. Kommunikasjonsplanen syner korleis kommunikasjon på ulike nivå skal handterast, og til slutt gjev medverknadsplanen eit oversyn over kva medverknadsmøte som skal haldast og på kva måte.

Kommunen har allereie gjennomført involvering og medverknad med innbyggjarane, slik omtala i kap. **Kva har vi gjort til no?**

I det vidare arbeidet vil kommunen fortsetta med informasjon, dialog og involvering av dei aktuelle interessentane, som er innbyggjarar, offentlege etatar, nabokommunar, næringsdrivande, lag og organisasjonar, barn og unge.

FRAMDRIFTSPLAN FOR OMRÅDEPLANEN

Fasar	Planlagt ferdig
Varsel om oppstart	Utført
Framtidsbilete	Utført
Stadanalyse	Utført
Utarbeiding planprogram	Utført
Høyring planprogram	Januar/februar 2019
Vedtak planprogram	Mars 2019
Utarbeide planforslag	April 2019 – oktober 2020
Politisk handsaming planforslag	Desember 2020
Høyring planforslag	Januar - februar 2021
Vurdering av merknader og endring av plan	April – juni 2021
Politisk handsaming i FPØ	September 2021
Vedtak i kommunestyret	Oktober 2021
Kunngjering	

Framdriftsplanen er avhengig av framdrifta på statleg reguleringsplan.
 Handsaming av områdeplanen for Vaksdal vil ligge eitt steg bak statleg plan.

KONSEKVENSGREIING

Forskrift om konsekvensutredning

Forskrift om konsekvensutredninger set krav om at det skal utførast ei konsekvensutgreiing for områdeplanen, jf. forskriftas § 6a. Formålet med konsekvensutgreiinga er at omsynet til miljø og samfunn vert skildra og vurdert gjennom planarbeidet og når planen vert vedteken. Det er konsekvensane av dei samla tiltaka og/eller arealendringane i planen som skal gjerast greie for. Konsekvensutgreiinga skal omtala planens forslag til arealbruk/tiltak og kva som kan gjerast for å hindra, redusera eller kompensera for skadeverknader for miljø og samfunn i samband med gjennomføring av plan/tiltak.

Konsekvensutgreiinga er ein del av områdeplanen og skal handsamast saman med denne. Nivået på utgreiingane skal stå i forhold til detaljnivået i planen. Områdeplanen skal legge til rette for ny arealbruk og utbygging, men utan at konkrete utbyggingstiltak er kjent eller planlagd.

Områdeplanen for Vaksdal vil difor vera forholdsvis overordna. For områderegulering med låg detaljgrad vil det særleg vera verknadane av dei foreslåtte utbyggingsstrategiar og dei samla verknadane av arealendringane som skal utgreiast.

Alternativ som skal utgreiast

I planprogram for *Fellesprosjekt E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle* er det vedteke at ein skal vurderer to alternative traséar for veg og bane gjennom Vaksdal. Den statlege reguleringsplanen vil vera førande for kva løysingar ein kan leggja opp til i områdeplanen. Dei to alternativa gjev svært ulike handlingsrom for utvikling av ny sentrumsstruktur og styrking av Vaksdal som tettstad og samfunn. I områdeplan for Vaksdal vil det difor verta utarbeida to alternative forslag, basert på dei alternativa som skal vurderast og utgreiast vidare i den statlege reguleringsplanen.

Dagens situasjon vil vera referansealternativ, altså det som dei nye forslaga skal vurderast opp mot.

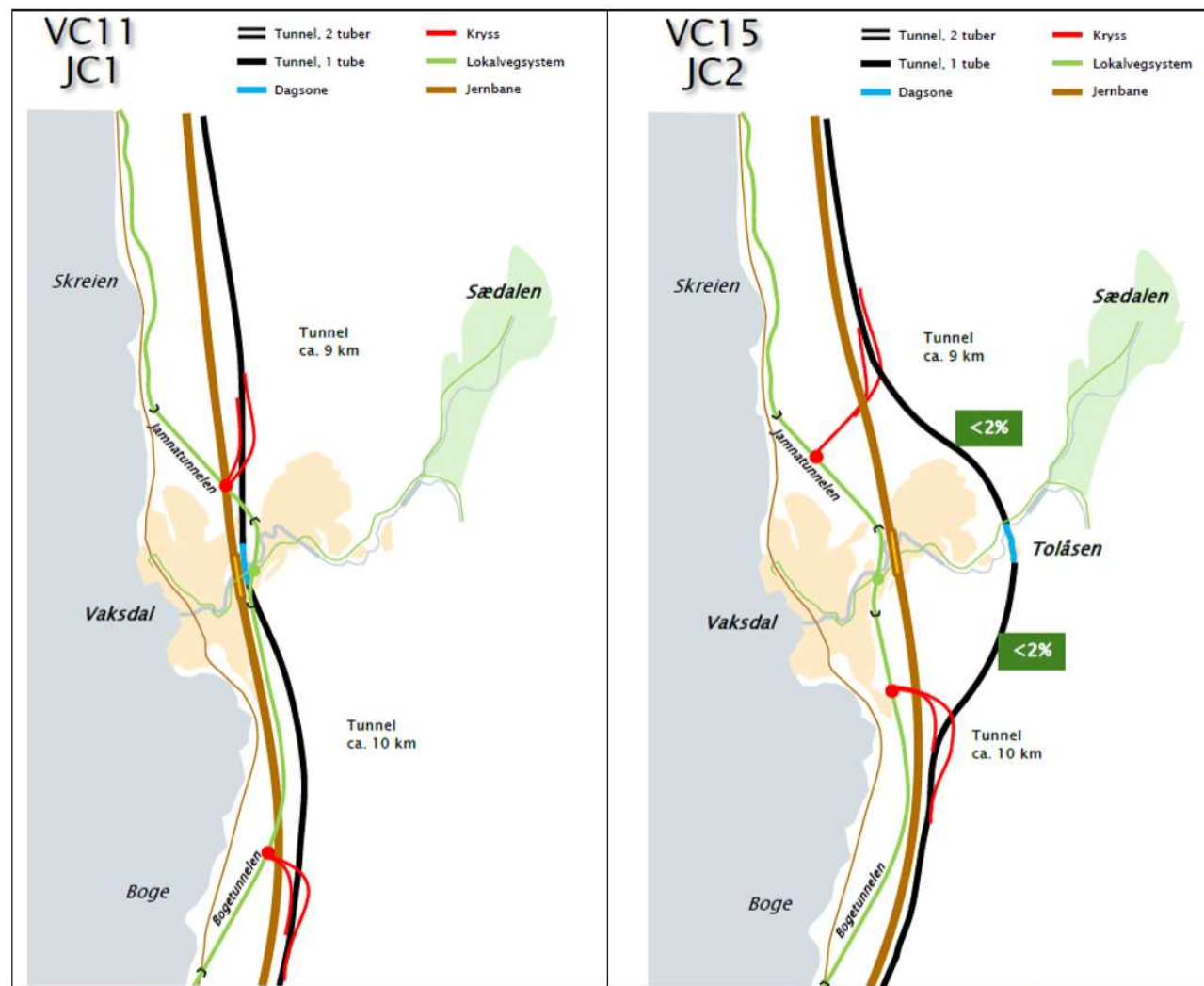
KONSEKVENSGREIING

Alternativ 1 - VC11/JC1

Dette er ei løysing med bane og veg parallelt på nedsida av dagens E16. Stasjonen vil då ligga sentralt og nærast tyngdepunktet av busetnaden på Vaksdal, og behov for innløyising av private eigedomar er minimert.

Alternativ 2 - VC15/JC2

Dette er ei løysing med veg i Tolåsen og jernbane/stasjon aust for dagens E16. Årsaka til at stasjonen får ei anna plassering her, er at jernbanen må hevast for at det ikkje skal verta for stor høgdeskilnad mellom veg og bane. For å unngå konflikstar med Bogetunnelen og Jamnatunnelen må banen leggst i ein anna trasé enn JC1.

Illustrasjon henta frå planprogrammet til statleg plan.

KONSEKVENSGREIING

Utgreiingstema

Konsekvensutgreiinga skal vurdere planen sin verknad for dei tema som er lista opp i tabellen under.

1	Landskapsbilete	Landskapsbilete omfattar det visuelle inntrykket som landskapet har.
2	By- og bygdeliv friluftsliv	Dette tema omfattar tilgjenge eller barrierar til formelle og uformelle møteplassar, friluftaktivitetar, rekreasjon og organisasjonsliv. Barn og unges sine oppvekstvilkår inngår her.
3	Naturmangfald	Naturmangfald omfattar det biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfald samt økologiske prosessar. Det kan vere dyre- og fugleliv, vegetasjon, marint liv osv.
4	Kulturminne og kulturmiljø	Kulturminne er alle spor etter menneska sine liv og verksemd. Det omfattar alt frå enkeltståande bygningar til samla kulturmiljø – frå helleristningar, gravhaugar, bruer, landbruksbygg og industribygg.
5	Naturressursar	Naturressursar omhandlar den «produktive naturen». Det kan t d vere jordbruk, fiskeri, havbruk, skogbruk, mineralutvinning.
6	Tettstadutvikling og urbanisering	Desse to tema omhandlar i kva grad planen oppnår samfunnsmåla for utvikling og vekst i stasjonsbyane og fortetting rundt kollektivknutepunkta i regionen.
7	Næringsutvikling og arbeidsplassar	

KONSEKVENSGREIING

Metode

Tre omgrep står sentralt i vurdering av konsekvensar:

- Verdi – kor stor verdi har temaet i området
- Verknad – i kor stor grad vert området påverka av tiltaket/planendringa
- Konsekvens – samanstilling av verdi og verknad

I arbeidet med konsekvensutgreiinga vil ein for **tema 1 – 5** i hovudsak følgja ikkje-prissett metode slik omtala i Statens vegvesen si *Håndbok V712 Konsekvensanalyser*.

For kvart tema skal det gjerast ei verdivurdering av planområdet eller delområde. Verdivurderinga skal grunngjevast. Deretter skal omfanget eller verknaden av planendringa / tiltaket relatert til det ein skilde tema vurderast. Konsekvensen finn ein så ved å sjå på verdi + verknad. Til dømes kan eit stort inngrep ha liten konsekvens dersom området har låg verdi.

Konsekvensen vert vurdert etter ein tredelt skala (trafikklysmetoden). Raud farge tyder negativ konsekvens, gul farge tyder usikker/nøytral konsekvens og grøn farge tyder positiv konsekvens. Til slutt ser ein på konsekvensane for alle tema samla, og avgjer om planendringa/tiltaket har positiv, ingen eller negativ konsekvens for miljø og samfunn.

Tema	Konsekvens (Verdi og omfang)	Vurdering	Avbøtende tiltak
	Liten, negativ eller positiv konsekvens		
	Middels eller usikker negativ konsekvens		
	Stor negativ konsekvens		

Referansealternativet eller 0-alternativet er også eit viktig omgrep. Konsekvensar vert alltid målt opp mot 0-alternativet, som er dagens situasjon. Vil tiltaket/planendringa føra til forbetring eller forverring i eit område samanlikna med dagens situasjon?

For **tema 6 og 7** er det eit mål at planen skal føra til endringar. Då er ikkje metoden over eigna for å syna positiv konsekvens. Det er sett som mål med planarbeidet at planen skal bidra til næringsutvikling og nye arbeidsplassar. Vidare er det eit mål å betra arealutnyttinga til næring og bustad og styrka fortetting og urbaniseringa av stasjonsbyane. Det skal vurderast i kva grad planen bidreg til å oppnå desse måla. Då vil fargeskala brukast slik: Raud farge – låg grad, gul farge – middels grad og grøn farge - høg grad.

Tema er knytt opp mot følgande indikatorar:

Endring av dei sentrale områda, som frigjeving, beslaglegging eller omdisponering av areal

Tilgang til brukbart tomteareal, moglegheiter for vekst

Nye samanhengar mellom framtidig næring, bustader og servicetenester

ROS-analyse (risiko og sårbarheit analyse)

I tillegg til konsekvensutgreiing skal det utarbeidast ROS-analyse. Den vil inngå som ein del av det samla planmaterialet. ROS-analysen vil ta for seg naturrisiko, verksemdrisiko, trafikkfare, støy og forureining, beredskap, sabotasje, sårbare objekt og ev. anna.

Det er viktig å skilja mellom ROS-analyse og konsekvensutgreiing. Medan konsekvensutgreiinga vurderer varige konsekvensar av plan og tiltak, ser ROS-analysa på konsekvensar av uønska og enkeltståande hendingar som kan skje, og kva tiltak ein kan gjera for å minimere risiko.

